UUTISET

EU:n ja Yhdysvaltojen TTIP-kauppasopimus ei toteudu presidentti Obaman aikana

Kongressin pääpuolueissa TTIP-sopimus saa kannatusta, vaikka neuvottelut ovat viivästyneet. Maataloudessa vaaditaan EU-markkinoiden avaamista.

NIKLAS HOLMBERG

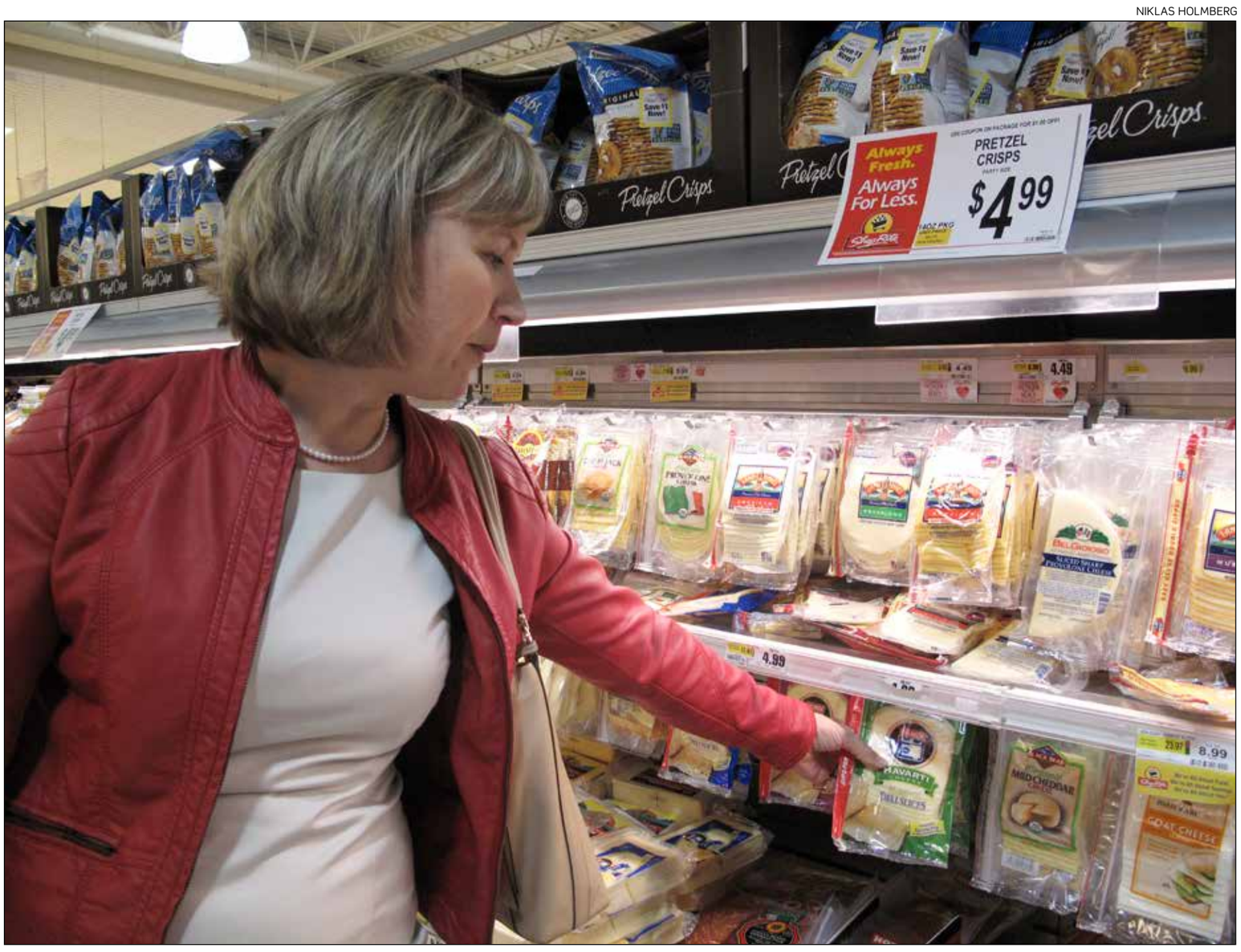

Finlandia Cheesen toimitusjohtajan Emma Aerin mukaan kilpailu kauppojen hyllytilasta on Yhdysvalloissa kovaa. Valtteja ovat tuotteiden laatu ja eettisyys.

WASHINGTON DC, (MT)
EU:n ja USA:n välinen kauppasopimus TTIP saa tukea Yhdysvaltojen pääpuolueista, mutta sen hyväksyntä jää seuraavalle presidentille.

"Sopimus olisi Yhdysvalloille erittäin tärkeä. Kaupan esteiden poistaminen toisi yli miljoona uutta työpaikkaa", TTIP-kannatusryhmää vetävä republikaanien kongressiedustaja **Erik Paulsen** sanoo MT:lle.

Kongressissa enemmistössä olevat republikaanit suhtautuvat vapaakauppaan myönteisemmin kuin demokraatit, jotka pelkäävät työpaikkojen siirtymistä pois Yhdysvalloista.

"Edustajat äänestävät sen mukaan, miten sopimus vaikuttaa heidän omaan vaalipiiriinsä. Minulle amerikkalaisen maatalouden edut ratkaisevat", edustajainhuoneen maatalousvaliokunnan johtava demokraattijäsen **Collin C. Peterson** painottaa.

Huomio Tyynenmeren sopimuksessa

Yhdysvalloissa on viime aikoina keskitytty Tyynenmeren maiden vapaakauppasopimukseen TPP:hen, jonka neuvottelut saatiin maaliin viikko sitten.

EU:n kanssa käytävät neuvottelut ovat hädin tuskin puolivälissä, eivätkä Yhdysvaltojen neuvottelijat ole olleet erityisen innokkaita vaihtamaan tarjouksia.

"Sopimus tuskin toteutuu Obaman aikana. EU:n tavoitteena on, että ensi vuonna olisi joku runko valmiina", kauppapolitiikkaa seuraava ministerineuvos **Soili Mäkeläinen-Buhanist** Suomen Washingtonin suurlähetystöstä arvioi.

Joka tapauksessa sopimuksen hyväksyntä jää seuraavalle USA:n presidentille ja kongressille. Presidenttiehdokkaista demokraattien vasemmistosiiven **Bernie Sanders** vastustaa vapaakauppaa, ja myös ay-liikettä lähellä oleva **Hillary Clinton** on muuttanut kantaansa kriittiseen suuntaan.

Republikaanien ehdokkaat pääasiassa tukevat TTIP:tä, paitsi liikemies **Donald Trump**, joka on sanonut vapaakauppasopimusten vahingoittavan Amerikkaa.

Nimisuoja, hormonikielto ja gmo vaakakupissa

Maataloudessa vaikeimmat kysymykset ovat EU:n hormonilihakielto, monimutkainen gmo-hyväksyntä sekä toisaalta vaatimus elintarvikkeiden nimisuojan tunnustamisesta Yhdysvalloissa. Amerikkalaiset eivät ole valmiita antamaan periksi ainakaan kaikissa kiistoissa.

"USA on osoittanut vakuuttavasti, ettei monilla EU:n hormoni- ja gmo-säädöksillä ole tieteellisiä perusteita. Jos EU ei muuta kantaansa emmekä saa hyvää sopimusta nimisuojasta, sopimus menettää maatalussektorin tuen", Peterson sanoo.

Republikaanien Paulsen ei halua tässä vaiheessa sulkea mitään asiaa pois neuvotteluista.

Mäkeläinen-Buhanist arvioi, että viime kädessä ratkaisu voi löytyä esimerkiksi hormonivapaan lihan tullivapaiden tuontikiintiöiden kasvattamisesta, kuten Kanadan kanssa tehdyssä sopimuksessa tehtiin.

"Maatalouden eturyhmät ovat täällä erittäin vahvoja. Kongressiin on pakko tuoda niiden kannalta hyvä sopimus, jos se halutaan saada läpi."

NIKLAS HOLMBERG

Suomen ja Yhdysvaltojen välinen kauppa vuosina 2005–2014

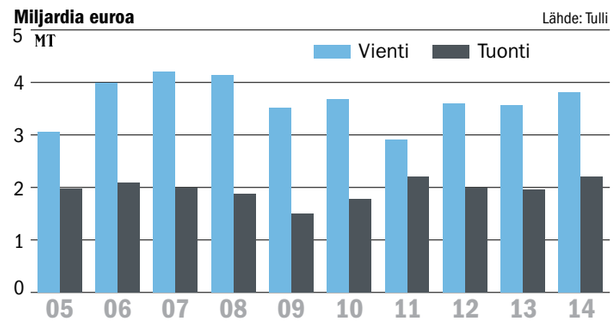

USA:sta kolmanneksi suurin vientimaa

Yhdysvallat nousi alkuvuonna Venäjän edelle Suomen kolmanneksi suurimmaksi vientimaaksi.

Tullin ulkomaankauppatilastojen mukaan tavaravienti Yhdysvaltoihin kasvoi tammi-kesäkuussa kahdeksan prosenttia edellisvuotisesta kohoten vajaaseen 1,9 miljardiin euroon. Tuonti USA:sta suureni prosentin ja jäi hiukan alle miljardiin euroon.

Kasvua oli varsinkin konepaja- ja kemianteollisuuden tuotteiden, paperin ja terveysteknologian viennissä. Öljytuotteiden ja kuljetusvälineiden vienti sen sijaan väheni.

Elintarvikkeista juustojen vienti kasvoi alkuvuonna. Viljan viennin lasku kuitenkin painoi koko elintarvikeviennin miinukselle. Elintarvikkeiden tuonti USA:sta kasvoi. Suurin osa tuonnista on alkoholijuomia, hedelmiä ja pähkinöitä.

> Viljan viennin lasku kuitenkin painoi koko elintarvikeviennin miinukselle.

Sekä elintarvikkeiden vienti Yhdysvaltoihin että tuonti Suomeen ovat molemmat suuruudeltaan noin 40–50 miljoonaa euroa vuodessa.

NIKLAS HOLMBERG

Amerikkalaiskaupoissa Valion voin kilohinta vaihtelee 12 ja 18 euron välillä.

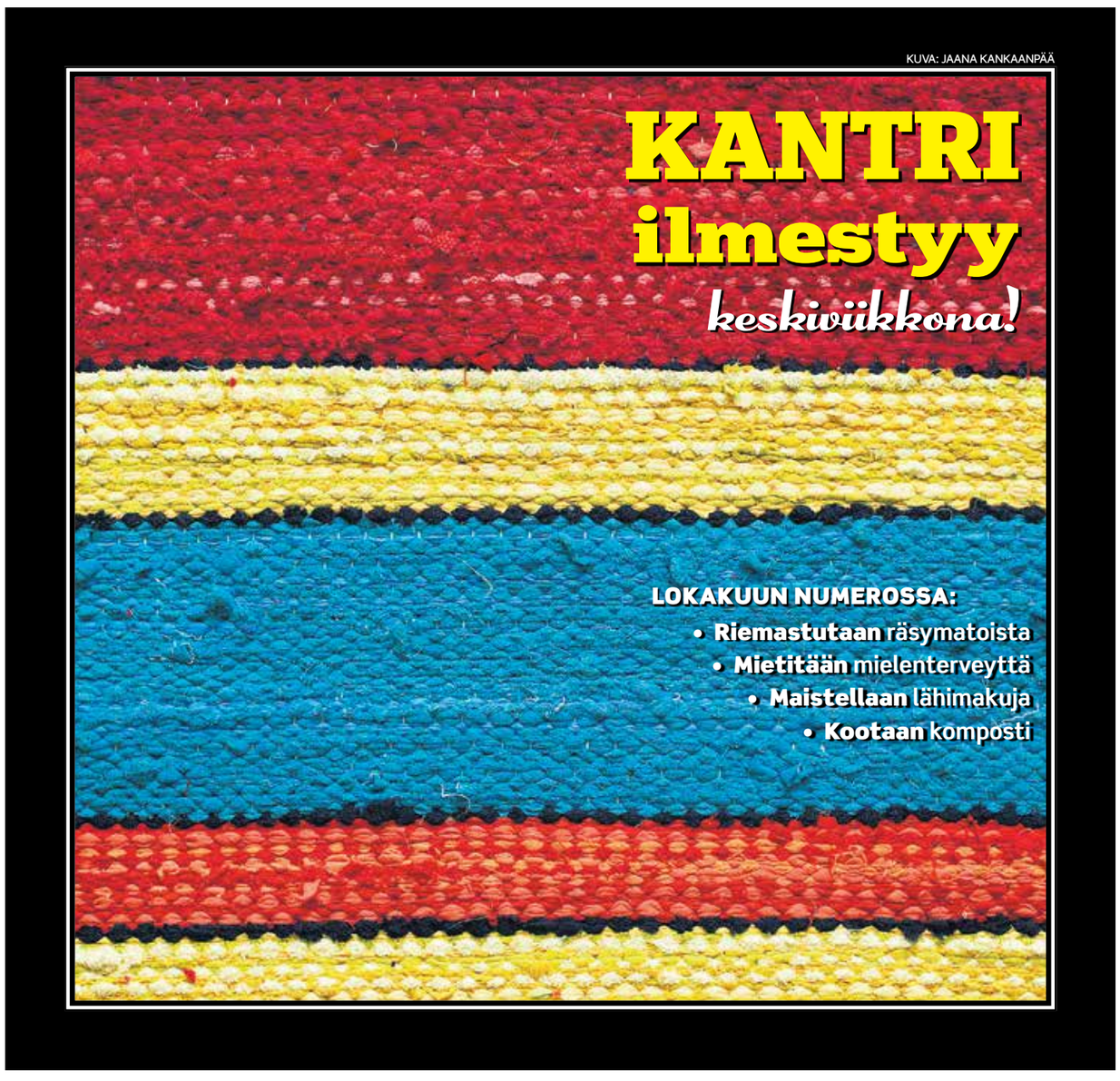

Valio odottaa USA:n viennin avautuvan

PARSIPPANY, NEW JERSEY (MT)
Valiolla on EU:n ja Yhdysvaltain välisissä vapaakauppaneuvotteluissa paljon voitettavaa.

"Uskon, että sopimus olisi Valion kannalta hyvä asia. Esimerkiksi voin tullimaksujen poistuminen olisi meille loistojuttu", Valion USA:n tytäryhtiön Finlandia Cheesen toimitusjohtaja **Emma Aer** sanoo.

Valio on vienyt juustoa Yhdysvaltoihin jo 1950-luvulta lähtien. Viime vuosina myynti on kasvanut nopeasti. "Edellisvuoteen verrattuna myynti kasvaa tänä vuonna 17 prosenttia. Liikevaihdossa tavoittelemme ensi vuonna 100 miljoonaa dollaria."

EU-luomu ei kelpaa USA:ssa

Tuoremaitotuotteiden tuonti Yhdysvaltoihin on Aerin mukaan nykyisen lainsäädännön puitteissa haastavaa. Tuotantolaitosten pitää täyttää USA:n tekniset vastaavuusvaatimukset.

"Nestemaitotuotteiden ja jugurttien tuonti voisi olla vaihtoehto, jos se olisi mahdollista."

Kovien juustojen osalta ei ole ongelmaa, koska Suomella on iso osuus koko EU:n tullivapaasta tuontikiintiöstä. Oltermanni-tyyppisten puolikovien juustojen osalta Finlandia Cheese joutui viime vuonna yllättäen ostamaan tuontilisenssejä jälkimarkkinoilta.

Suurimmat haasteet Valiolla on runsas vuosi sitten aloitetussa voin tuonnissa.

"Voin tuontilisenssit jaetaan arvonnassa. Jos siinä ei käy tuuri, ne pitää ostaa jälkimarkkinoilta tai maksaa täysi tullimaksu."

> Sopimus olisi Valion kannalta hyvä asia. Esimerkiksi voin tullimaksujen poistuminen olisi meille loistojuttu.
>
> EMMA AER

Maitojauhekin törmää amerikkalaisen byrokratian koukeroihin. Sitä saa tuoda makeisten raaka-aineeksi mutta ei esimerkiksi jugurtin valmistukseen.

Luomutuotteet ovat Yhdysvaltain markkinoilla kovassa nosteessa, mutta eurooppalainen luomu ei täytä amerikkalaisia vaatimuksia. USA:ssa luomukotieläimille ei saa antaa lainkaan antibiootteja. EU:ssa sairaiden eläinten lääkintä sallitaan.

"Luomusta saatava lisähinta on täällä niin kova, että tuonti kannattaisi."

Runsas kolmannes Suomesta

Runsas kolmannes Finlandia Cheese-brändin alla myytävistä tuotteista tuodaan Suomesta. Loput tulevat amerikkalaisilta yhteistyömeijereiltä.

Suomesta tuodun juuston määrä on laskenut takavuosista. Toisaalta Finlandia Cheese on pyrkinyt asemoitumaan aiempaa kalliimmaksi premium-tuotteeksi. "Suomesta tulevat ne tuotteet, jotka voidaan tuoda kannattavasti. Jos ei saada lisäarvoa, teemme tuotteet paikallisesti."

Yhdysvaltain markkinoilla pärjääminen on Aerin mielestä saavutus, josta Valio voi olla ylpeä. "Tämä on maailman suurin ja tiukimmin kilpailtu maitotaloustuotemarkkina. Yhdelläkään suomalaiselle elintarvikeyrityksellä ei ole yhtä hyvää brändiä ja asemaa USA:ssa."

NIKLAS HOLMBERG

"Pientuotanto on täällä kova juttu"

PARSIPPANY, NEW JERSEY (MT)
Yhdysvalloissa kuluttajat käyttävät dollarinsa yhä useammin pienten valmistajien tuotteisiin, lähi- ja luomuruokaan.

"On täällä kova juttu, että olemme pientuottajien omistama yritys, jonka tuotto menee viljelijöille eikä kansainväliselle suuryritykselle ", Valion tytäryhtiön Finlandia Cheesen toimitusjohtaja **Emma Aer** kertoo.

Kasvun kohdistuminen pienten valmistajien tuotteisiin on Aerin arvion mukaan todellinen haaste amerikkalaisille elintarvikejäteille.

Hormoni- ja gmo-vapaus ovat näyttävästi esillä Finlandia Cheesen pakkauksissa. Sitä edellytetään myös paikallisesti valmistetuilta tuotteilta. Suunta on myös luonnollisia tuotteita kohti. Voin kulutus kasvaa ja margariinin laskee.

Valio lanseerasi voin USA:n markkinoille kuusi viikkoa Venäjän tuontikiellon jälkeen. Kyse ei ollut pelkästään tuontikieltoon vastaamisesta, mutta se pani vauhtia uusien markkinoiden etsimiseen.

Aerin mukaan voita myydään Yhdysvalloissa tänä vuonna arviolta 2,5 miljoonaa pakettia, mikä on murto-osa Venäjälle viedystä määrästä. Amerikan markkinoilta saatava hinta on kuitenkin selvästi korkeampi kuin Venäjältä tai kotimaasta.

"Teemme parhaamme Venäjän aukon korjaamisessa. Markkina-asemaa ei muuteta hetkessä, ellei lähdetä polkemaan hintoja."

NIKLAS HOLMBERG